

2012. november 5. - Budapest - **A Hruscsov-korszakban magyar politikusok többször jelentettek a szovjet nagyköveteknek a belpolitikai eseményekről**

- mondta Baráth Magdolna, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának osztályvezetője hétfőn az MTI-nek abból az alkalomból, hogy megjelent a könyve a Napvilág Kiadó gondozásában.

A Szovjet diplomáciai jelentések Magyarországról a Hruscsov-korszakban című könyv szerzője elmondta: a magyar politikusok beszámolóiból következtetni lehet az akkori pozícióharcokra is.

A szerző kiemelte: a szovjet nagykövetek az 1956-1964 közötti időszakban már nem voltak akkora befolyással a belpolitikára, mint 1953-1956-ban, ebben közrejátszott az is, hogy Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) első titkára nem adott ki nekik fontos belső információkat.

Baráth Magdolna közölte, kutatásai alapján ebben az időszakban legtöbbször Kiss Károly, a párt Politikai Bizottságának (PB) tagja panaszkodott vezetőtársaira a szovjet nagyköveteknek, és leginkább az 1962-től szintén PB-tag Szirmai Istvánt tüntette fel kedvezőtlen fényben. Ugyancsak panasszal illette a szovjet diplomatáknak Sík Endre külügyminiszter a helyettesét, Péter Jánost, aki később szintén a külügyi tárca élére került - tette hozzá.

A történész érdekességként említette, hogy 1959-ben beszámoltak az akkori szovjet nagykövetnek egy olyan PB-ülésről is, amelynek nem lelhető fel a mai napig sem a jegyzőkönyve, ezen Marosán György MSZMP-politikus "helytelen viselkedését" tárgyalták meg. Más esetben Kádár János "ahhoz vette a bátorságot", hogy a szovjeteknek kritizálta a szocialista országok protokolláris gyakorlatát és a propagandamunkáját - mutatott rá.

Elmondása szerint a 60-as évek közepén, amikor a szovjet-román konfliktus kiéleződött, a magyar politikusok igyekeztek befeketíteni román kollégáikat, és informálták a szovjet diplomatákat arról, milyen szovjetellenes kijelentéseket tett a román párt főtitkára, Nicolae Ceausescu. Beszéltek továbbá a szovjet nagykövetnek arról a feszültségről is, amely a lengyel és a magyar pártvezetők között támadt az 1956-os forradalom és szabadságharc megítéléséről egy 1958-as közös közleménnyel kapcsolatban.

Baráth Magdolna megjegyezte: a dokumentumokból az is kiderül, hogy Tyerentyij Stikov nagykövettel Kádárnak nem volt felhőtlen a viszonya, mert a diplomata nélküle akart találkozni a megyei párttitkárokkal, Georgij Gyenyiszov nagykövetet pedig "idejétmúlt iskolában nevelkedettnek" nevezte egy PB-ülésen.